

Hoe afstand effect heeft op de reacties wanneer het culturele wereldbeeld bedreigd wordt

Yaron van Keulen

Juni 2016

Hoe afstand effect heeft op de reacties wanneer het cultureel wereldbeeld bedreigd wordt

Master Thesis (15 ECTS)

Universiteit Utrecht

Afstuderende:

Yaron van Keulen (3830187)

Begeleider:

Prof. dr. Kees van den Bos

Tweede beoordelaar:

Dr. Tom Damen

Universiteit Utrecht

Faculteit Sociale Wetenschappen

Master Sociale- en Organisationspsychologie

16-06-2016

Totaal aantal woorden: 6482

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Samenvatting	5
Inleiding	6
Cultureel wereldbeeld	6
Afstand	6
BIS	9
Het huidige onderzoek	10
Hypothesen	11
Methode	12
Resultaten	14
Discussie	19
Conclusie	24
Referenties	25
Bijlage 1: BIS-Vragenlijst (voor- en nameting)	28
Bijlage 2: Vragenlijst Afhankelijke Variabele	29
Bijlage 3: Flyers en Poster	33
Bijlage 4: Informed Consent	35

Voorwoord

Dit verslag betreft mijn masterscriptie. Aan het begin van dit schooljaar ben ik begonnen met de masterstudie Sociale- en Organisationspsychologie en daarmee ook met mijn scriptie bij Kees van den Bos. Het gehele proces naar afsluiting van de psychologiemaster bleek erg leuk en voornamelijk leerzaam te zijn. Ik zou hierbij allereerst Kees van den Bos willen bedanken voor alle begeleiding. Ik heb veel gehad aan alle inzicht, kennis, het geven van structuur en informele maar toch professionele omgang van Kees van den Bos. Mede door de manier van samenwerken is mijn interesse in het doen van onderzoek gegroeid

Daarnaast wil ik graag Marten Lijnema bedanken: Marten Lijnema heeft zichzelf vrijwillig ingezet als acteur participant gedurende de dataverzameling van het onderzoek. Ik zou tenslotte iedereen willen bedanken die mij hebben voorzien van hun positieve energie en steun bij het schrijven van deze scriptie.

Samenvatting

Deze scriptie onderzoekt de invloed van afstand op de reactie van mensen wanneer hun culturele wereldbeeld bedreigd wordt. Op basis van eerder onderzoek naar de verdediging van het Cultureel Wereldbeeld wordt verwacht dat bedreigingen zullen leiden tot negatieve reacties (Van den Bos, Poortvliet, Maas, Miedema & Van den Ham, 2005). Hiernaast blijkt uit onderzoek naar interpersoonlijke relaties (Park, Young & Eastwick, 2015) dat fysieke afstand invloed heeft op de manier hoe mensen elkaar beoordelen. Naarmate fysieke afstand tussen personen groter wordt gaan mensen meer abstract denken. Daarnaast stelt Allport (1954) dat fysieke afstand tot een *outgroup* lid zorgt voor het vormen van stereotypische denkbeelden. Dit onderzoek integreert onderzoek naar de verdediging van het culturele wereldbeeld met het onderzoek naar afstand. Er wordt verwacht dat een grote fysieke afstand leidt tot negatievere reacties wanneer het culturele wereldbeeld bedreigd wordt, in vergelijking met een kleine fysieke afstand. Daarnaast wordt er verwacht dat dit proces zal verlopen via het *behavioral inhibition system* (gedragsinhibitiesysteem; BIS). Uit de resultaten van dit onderzoek blijkt afstand geen invloed te hebben bij dreigingen op het cultureel wereldbeeld. In de voormeting van het BIS werd gevonden dat mannen geremder zijn wanneer bij een kleine fysieke afstand, in tegenstelling tot een grote fysieke afstand. Voor vrouwen wordt het tegenoverstelde effect gevonden. Vrouwen zijn geremder wanneer bij een grote fysieke afstand, in tegenstelling tot een kleine fysieke afstand. Bij het uitvoeren van exploratieve analyses werd er nog een interessant effect van BIS gevonden, namelijk dat mensen voorafgaand aan het onderzoek geremder zijn dan aan het eind van het onderzoek. Deze bevinding zou belangrijk kunnen zijn bij het doen van wetenschappelijk onderzoek in experimentele setting, omdat geremdheid mogelijk een rol zou kunnen spelen bij participatie aan onderzoek.

Inleiding

Mensen vinden het lastig om dialogen aan te gaan met mensen die een andere mening hebben dan zichzelf. Over de wereld leidt dit tot het toenemen van geweld. Landen gaan met elkaar in oorlog door verschillen in politieke meningen. Aanhangers van religies verdedigen hun geloof tegen zij die anders denken. In de afgelopen jaren heeft dit geleid tot een aantal grote aanslagen in de Westerse wereld. En lijken dreigingen, sinds de terroristische aanslagen op 11 september in Amerika en daarmee de start van de oorlog tegen het terrorisme en recentelijk de aanslagen in Parijs, Brussel en Orlando, toe te nemen. De Cognitieve Dissonantie Theorie van Festinger (1957) geeft als reden dat mensen inconsistenties in hun cognities niet fijn vinden. Dit blijkt vooral het geval te zijn wanneer het onderwerpen betreft over de identiteit van het zelf (Pyszczynski, Greenberg, Koole & Solomon, 2010).

Verdediging van het cultureel wereldbeeld

Een groot onderdeel bij de ontwikkeling van de zelf zijn normen en waarden (Hitlin, 2003). Mensen hechten zich aan culturele normen en waarden en vinden het fijn wanneer zij daarin gesteund worden (Van den Bos, Poortvliet, Maas, Miedema & Van den Ham, 2005). Deze normen en waarden zijn onderdeel van het zogeheten culturele wereldbeeld dat mensen vormen. Zo stelde McGregor et al. (1998) dat dit culturele wereldbeeld constant ondersteund moet worden door anderen. Mensen versterken hun culturele wereldbeeld door zich negatiever te verhouden naar mensen die afwijken van hun eigen culturele wereldbeeld en verhouden zich positiever tot mensen die hun culturele wereldbeeld ondersteunen (Greenberg, Solomon, & Pyszczynski, 1997). Ook geven mensen negatievere reacties wanneer het culturele wereldbeeld bedreigd wordt (Van den Bos et al., 2005).

Afstand

Mensen hebben het vermogen om mentale representaties te maken van objecten en

gebeurtenissen (Trope & Liberman, 2010). Volgens de Construal Level Theory (voor de leesbaarheid wordt de Engelse term gebruikt voor deze theorie) variëren deze mentale representaties door de mate van de psychologische afstand (in tijd, ruimte of hypothetisch) tussen de persoon en de target (object, gebeurtenis, persoon of actie). Naarmate er meer afstand wordt ervaren des te meer prototypische en abstracte eigenschappen deze target bezit. Targets die zich in de toekomst bevinden vergeleken met targets die zich dichtbij in de tijd bevinden, worden waargenomen door cognities die zich focussen op centrale, schematische kenmerken van targets. Wanneer mensen toekomst gerelateerde beoordelingen maken over anderen zullen zij eerder gebruik maken van algemene kenmerken die de ander bezit dan situatie-specifieke toestanden (Nussbaum, Trope & Liberman, 2003).

De Construal Level Theory geeft ook een verklaring voor het vormen van stereotypen. Bijvoorbeeld, wanneer er een grotere psychologische afstand is tussen een persoon of groep, zal er gebruik gemaakt worden van abstracte of gecentraliseerde gedachten. Hoe meer psychologische afstand ervaren wordt, des te meer sprake er zal zijn van stereotypische gedachten jegens groepen of personen die anders zijn dan ons zelf (McCrea, Wieber & Myers, 2012). Het vormen van deze meningen gebeurt vaak impliciet en is een automatisch fenomeen (Rim, Uleman & Trope, 2009). Uit recent onderzoek is gebleken dat dit niet alleen geldt voor psychologische afstand, maar ook voor fysieke afstand (fysieke afstand wordt in deze paper omschreven als de werkelijke meetbare afstand tussen personen; Park, Young & Eastwick, 2015). Deze theorie gebaseerd op interpersoonlijke relaties kwam voort uit een onderzoek van Eastwick, Finkel en Eagly (2011). Zij pasten de Construal Level Theory toe op hypothetische interactie tegenover 'echte' interactie. Wanneer mensen een geschreven profiel beoordeelden van een potentiële partner (abstracte context), hadden zij een grotere romantische interesse wanneer de trekken van de partner overeenkwam met de specifieke trekken die zij zochten in een partner. Echter, wanneer de interactie daadwerkelijk plaatsvond (concrete context)

konden de trekken van de partner die overeenkwamen met de ideale voorkeurstrekken van de participant niet de romantische interesse voorspellen. Park, Young en Eastwick (2015) voerden een vergelijkbaar onderzoek uit en vonden dat fysieke afstand invloed had op de mate waarin mannen zich meer of minder aangetrokken tot vrouwen voelen wanneer hun intellect wordt overtroffen door vrouwen. Wanneer de vrouw veraf staat vinden mannen het aantrekkelijker dat de vrouw intellectueler is, echter wanneer de vrouw dichtbij is vinden mannen het minder aantrekkelijk dat de vrouw intellectueler is dan zichzelf. Dit komt doordat, ook bij fysieke afstand, situatie specifieke gedachten en ideeën geactiveerd worden naarmate de vrouw dichterbij is. Mannen hechten in deze situatie meer aan hun mannelijkheid en volgens culturele normen is het minder mannelijk om minder intellectueel te zijn dan een ander (Park, Young & Eastwick, 2015). In de veraf conditie daarentegen vinden mannen het aantrekkelijker als de vrouw intellectueler is. Abstracte ideeën en gedachten worden geactiveerd, hierbij telt juist dat intelligentie zorgt voor meer aantrekkelijkheid.

Volgens de Construal Level Theory, zorgt het vergroten van afstand ervoor dat mensen gebruik uitgaan van abstracte informatie, terwijl het verkleinen van afstand ervoor zorgt dat mensen uitgaan van meer concrete informatie. Samen met de Contact Hypothese (Allport, 1954) kunnen zij mogelijk een interessante insteek zijn bij onderzoek naar het verdedigen van het cultureel wereldbeeld.

De Contact Hypothese van Allport (1954) stelt dat interpersoonlijk contact de meest effectieve manier is om vooroordelen tussen groepen te verminderen. Door het mensen verschillende oordelen over een groep meenemen in hun evaluatie wordt er meer waardering en begrip opgebracht voor de andere groep, waardoor vooroordelen afnemen (Whitley & Kite, 2010). Echter, wanneer contact wordt gebruikt om elkaar te beledigen zal conflict niet afnemen (Hamburger, 1994). Om conflict tussen groepen te verminderen moet er daarom aan een aantal criteria voldaan worden. Ten eerste moet er sprake zijn van gelijke status (Forsyth,

2009). Daarnaast moet er samenwerking zijn tussen de twee groepen (Forsyth, 2009), ook moet het ondersteund worden door autoriteiten en de wet, tenslotte moet er sprake zijn van informele, persoonlijke interactie (Pettigrew, 1998).

De vooroordelen tegenover een ander nemen af doordat de categorieën van een groep opnieuw worden geconceptualiseerd. Vooroordelen worden geconstrueerd door het generaliseren en simplificeren van kenmerken over een groep die vaak incompleet of incorrect zijn (Allport, 1954). Door in contact te komen met iemand uit een andere groep worden de ideeën over een bepaalde groep bijgesteld en daarmee de vooroordelen verminderd. Slechts de kennis dat een *ingroup* lid contact heeft met een *outgroup* lid zorgt al dat vooroordelen over de andere groep afnemen (Wright, Arond, McLaughlin-Volpe & Rope, 1997). Ook het voorstellen van contact met een lid uit een andere (rivaliserende) groep zorgde ervoor dat de (rivaliserende) groep aardiger gevonden werd (Crisp & Turner, 2009).

BIS

Volgens Gray (1981) zijn er twee algemene systemen die gedrag en affectie controleren. Het eerste systeem genaamd *behavioral approach system of behavioral activation system* (gedragsbenaderingssysteem; BAS) reguleert verlangen gerelateerde motivatie. Het andere systeem genaamd *behavioral inhibition system* (gedragsinhibitiesysteem; BIS) reguleert aversieve, angst gerelateerde motivatie (Carver & White, 1994). De twee systemen werken onafhankelijk van elkaar (Gable, Reis & Elliot, 2000), maar slechts een van de twee wordt daadwerkelijk geactiveerd. De situatie is beslissend voor welk systeem geactiveerd wordt.

BIS wordt geassocieerd met gevoeligheid voor straf en vermijdingsmotivatie (Gray, 1970). BIS activeert gedrag om straf te verminderen of vermijden (Gray, 1970) en wordt geactiveerd wanneer er sprake is van bijvoorbeeld straf en saai of negatieve gebeurtenissen (Gable, Reis & Elliot, 2000). Ook heeft onderzoek uitgewezen dat een hoge BIS-activatie

samenhangt met angst (Carver & White, 1994; Johnson, Turner & Iwata, 2003). Daarnaast wordt een hoge BIS-activatie in verband gebracht met negatieve reacties bij nieuwe ervaringen (Fox, Henderson, Marshall, Nichols & Ghera, 2001). De hogere gevoeligheid voor deze signalen zorgt voor vermijding van zulke omgevingen om zo negatieve ervaringen als angst, vrees, frustratie en droefheid te voorkomen.

Huidig Onderzoek

In het huidige onderzoek wil ik het onderzoek naar de verdediging van het culturele wereldbeeld integreren met het onderzoek naar afstand. Wanneer het culturele wereldbeeld bedreigd wordt zou fysieke afstand mogelijk een belangrijke rol kunnen spelen. Mensen hechten zich aan culturele normen en waarden en moeten hier continu in ondersteund worden. Van den Bos et al. (2005) tonen aan dat mensen positief reacties geven wanneer hun culturele wereldbeeld ondersteund wordt en negatieve reacties geven wanneer hun culturele wereldbeeld bedreigd wordt, bijvoorbeeld door kritiek te geven op de universiteit waar de participant zelf aan studeert.

De Construal Level Theory (Trope & Liberman, 2010) stelt dat er op cognitief niveau meer stereotypen worden gecreëerd wanneer psychologische afstand toeneemt. Park, Young en Eastwick (2015) vonden dat dit ook het geval was voor fysieke afstand. In het onderzoek van Park, Young en Eastwick werd gevonden dat concrete gedachten en ideeën belangrijk waren in de interactie wanneer iemand aanwezig was in de ruimte (dichtbij conditie). Wanneer er niemand aanwezig (veraf conditie) werd er gebruik gemaakt van abstracte gedachten en ideeën over deze persoon. Gekoppeld aan de theorie van Allport (1954) wordt verwacht dat er over iemand in een outgroup en die psychologisch veraf staat, meer abstracte gedachten en ideeën worden gebruikt om die persoon te beoordelen. Daarentegen wanneer iemand in een outgroup, maar fysiek dichtbij is, zal er gebruik worden gemaakt van meer concrete gedachten en ideeën uit de interactie in de beoordeling van deze persoon.

Het onderliggende systeem dat hier een rol bij speelt zou het BIS zijn. In dit onderzoek kijk ik of er sprake is van een hoge BIS-activatie wanneer de persoon dichtbij is en een lage BIS-activatie wanneer de persoon veraf is. Wanneer er iemand aanwezig is zal er sprake zijn van een nieuwe spannende situatie en zal daardoor voor meer geremdheid zorgen. Daarnaast zou een negatieve situatie, zoals een bedreiging op het culturele wereldbeeld, moeten leiden tot een hoge BIS-activatie. Wanneer het culturele wereldbeeld ondersteund wordt zal dit leiden tot een lagere BIS-activatie.

Hypothesen

Op basis van de bovenstaande theorieën zijn een viertal hypothesen opgesteld. Ten eerste wordt er verwacht dat iemand negatievere emoties zal ondervinden en uiten wanneer zijn culturele wereldbeeld bedreigd wordt. Deze mate waarin iemand zijn gedrag en emoties uit wordt beïnvloed door de mate van afstand. Ik verwacht dat wanneer iemand veraf is en zijn culturele wereldbeeld bedreigd wordt, dit tot negatievere reacties en emoties zal leiden. Wanneer iemand dichtbij is en zijn culturele wereldbeeld bedreigd wordt zal dit tot minder negatievere reacties (Hypothese 1).

Hiernaast verwacht ik dat BIS het achterliggende systeem is bij de verschillen die tot uiting komen tussen de verschillende afstandscondities. Wanneer iemand dichtbij is, in tegenstelling tot veraf, zal de BIS-activatie hoger zijn (Hypothese 2). Ook verwacht ik dat iemand geremder is wanneer zijn culturele wereldbeeld bedreigd wordt. Wanneer het culturele wereldbeeld wordt ondersteund zal dit leiden tot minder geremdheid (Hypothese 3). Tenslotte verwacht ik dat bij een bedreiging van het culturele wereldbeeld en meer fysieke afstand leidt tot een hogere BIS-activatie. Wanneer iemand bekritiseerd wordt in zijn culturele wereldbeeld en weinig fysieke afstand is zal dit leiden tot minder hoge BIS-activatie (Hypothese 4).

Methode

Onderzoek deelnemers en experimenteel ontwerp. Voor dit onderzoek zijn 103 proefpersonen geworven met een leeftijd tussen de 18 en 35 jaar ($M = 21.52$, $SD = 0.28$). Participanten zijn geselecteerd op het studeren aan de Universiteit Utrecht. Exclusiecriteria waren opleiding (participanten moesten studeren aan de Universiteit Utrecht) en het herkennen van de acteur participant. Participanten kregen €4,- voor hun deelname. Participanten werden ingedeeld in een van de vier condities, van het 2 (afstand: dichtbij vs. veraf) x 2 (essay: positief vs. negatief) experimenteel ontwerp. De participanten werden evenredig verdeeld over condities. Het oneven aantal participanten leidde tot een participant meer in de eerste twee condities

Apparatuur en meetinstrumenten. De essays die participanten moesten beoordelen werden getoond op een computermonitor. De meetinstrumenten gebruikt tijdens het onderzoek werden gepresenteerd op papier. Er zijn twee meetinstrumenten gebruikt in dit onderzoek. De eerste vragenlijst die werd gebruikt was de Situationele-BIS-vragenlijst. De tweede vragenlijst is gebaseerd op een eerder gebruikte vragenlijst van Poortvliet (2003).

Situationele-BIS. BIS werd gemeten met de Situationele-BIS schaal (Van den Bos, 2009). De Situationele-BIS schaal bevat zeven items en meet de BIS als een staat in plaats van een persoonlijkheidstrek, zie Bijlage 1. Voorbeeld van een item is “Ik voel nu zelden angst of zenuwen, zelfs als me iets vervelends staat te wachten.” Items worden gescoord op een 7-punts Likertschaal (1 = *helemaal mee oneens*, 4 = *neutraal*, 7 = *helemaal mee eens*). De Situationele-BIS schaal werd twee keer afgenomen, aan het begin van het experiment ($\alpha = .83$) en aan het eind van het experiment ($\alpha = .86$).

Afhankelijke variabele. De affectieve reacties van participanten op de essays werden gemeten aan de hand van een vragenlijst gebaseerd op een vragenlijst van Poortvliet (2003). De afhankelijke variabele werd gemeten aan de hand van de volgende sub-schalen: attitude

tegenover de persoon uit het artikel, het negatieve affect van de participant, de attitude hoe de participant behandeld werd in het essay, attitude over de persoon die het essay geschreven had, protestintentie van de participant, geremdheid van de participant en de ervaren afstand tussen de participant en de auteur van het essay, zie Bijlage 2.

Procedure. Participanten konden zich op verschillende manieren aanmelden. Een apart e-mailaccount is aangemaakt (Ervaringen.OZ@gmail.com) waar naar gemaïld kon worden. Hierna ontvingen participanten een Google Docs document waar zij zichzelf konden inschrijven op een specifiek moment. Ook konden participanten zich melden bij een gezamenlijke balie waar verschillende onderzoeken draaiden, participanten werden dan onder alle onderzoeken die op dat moment draaiden verdeeld. Daarnaast werd er ook geflyerd rond de Universiteit Utrecht (Locatie De Uithof) om participanten te werven, zie Bijlage 3. Wanneer een participant zich gemeld had werd deze geleid naar de onderzoekskamer waar het onderzoek plaatsvond. Eenmaal gearriveerd in de kamer werd duidelijk gemaakt aan de participant hoe het onderzoek zou verlopen. De participanten werden voorgaand aan het onderzoek verteld dat er onderzocht werd wat de meningen zijn van studenten aan de Universiteit Utrecht over de betreffende Universiteit. Vervolgens werd duidelijk gemaakt dat het onderzoek uit twee delen zou bestaan. Vanaf hier verliep het onderzoek verschillend tussen de twee verschillende afstand condities.

In de dichtbij conditie was een acteur participant aanwezig in de ruimte. Wanneer deze acteur participant aanwezig was, werd verteld dat deze acteur participant een student was aan de universiteit Leiden en zojuist mee had gedaan met het experiment. Deze Leidse student zou net een essay geschreven hebben over Universiteit Utrecht en verteld werd dat de Leidse student bezig was met een ander onderdeel van het experiment. De Leidse student zou gedurende het onderzoek aanwezig blijven in de ruimte waar het experiment gedraaid werd. In de veraf conditie was de acteur participant niet aanwezig. In deze conditie werd verteld dat

het eerste deel van het experiment zou bestaan uit het beoordelen van een essay geschreven over de Universiteit Utrecht door een Leidse student. Er waren twee verschillende essays die omgewisseld werden per participant. Het positieve essay gebaseerd op het essay uit het onderzoek van Poortvliet (2003) was als volgt:

‘Ik heb de laatste tijd cursussen in Utrecht gevolgd. Het leek me al een tijdje leuk om eens ergens anders te kijken, en er was toevallig in Utrecht een vak dat bij mijn richting aansloot. Dus heb ik me ingeschreven, het boek aangeschaft en heb ik drie maanden lang twee keer per week naar Utrecht op-en-neer gereisd. Het college werd goed gegeven en er was ruimte om vragen te stellen. De werkgroepen waren leuk om te volgen. We moesten in groepjes opdrachten maken en het was leuk om met die Utrechtse studenten samen te werken. Het contact met de docenten en medestudenten verliep prima, ik hoefde dus zeker niet aan een andere omgeving te wennen. Het onderwijs was niet heel erg anders dan hier in Leiden, dus ik heb het vak gewoon in één keer gehaald. Als het je leuk lijkt zou ik zeker een keer een cursus aan de Universiteit Utrecht volgen!’

Het negatieve essay gebaseerd op het essay uit het onderzoek van Poortvliet (2003) was als volgt:

‘Ik heb de laatste tijd cursussen in Utrecht gevolgd. Wat een ramp was dat zeg! Tijdens het college was het zo onrustig dat ik het bijna niet kon volgen, iedereen zat te praten. En dan die werkgroepen, dat sloeg echt alles. Ik kreeg het idee dat iedereen daar maar een beetje zijn tijd zat uit te zitten. Die Utrechtse studenten hebben echt geen niveau: niemand bereidt iets voor, niemand stelt eens een interessante vraag. Het ergste was nog dat ik samen met een groepje van die studenten de opdrachten moest maken. Het viel echt niet mee om daarmee samen te werken! Als ze al een keer kwamen opdagen, dan konden ze alleen maar domme opmerkingen maken. Dat is hier in Leiden gelukkig wel anders. Hier zijn de studenten tenminste gemotiveerd en is er echt ruimte voor discussie. Het enige positieve aan dat vak in Utrecht was dat ik het gehaald heb. Nu hoef ik tenminste die Utrechtse studenten niet meer te zien!’

In beide condities werd het essay gepresenteerd op een monitor. Echter bij de dichtbij conditie was nog een laptop aanwezig waar de Leidse student bezig was met het volgende gedeelte. In beide condities werd verteld dat het tweede deel zou bestaan uit het schrijven van een eigen

essay, gebaseerd op de eigen ervaring over de Universiteit Utrecht. Er werd duidelijk gemaakt dat de participant zich bij de experiment leider moest melden voordat de participant door kon gaan met het volgende gedeelte.

Wanneer de participant aangaf de instructies te hebben begrepen werd de participant gevraagd het *informed consent* (zie Bijlage 4) te lezen en ondertekenen wanneer hij/zij het hier mee eens was. Wanneer de participant het informed consent had ondertekend werd de participant gevraagd de eerste situationele-BIS-vragenlijst in te vullen. Tijdens het invullen van de situationele-BIS schaal verliet de proefleider kort de ruimte. Wanneer de participant klaar was, werd nog een keer uitgelegd dat de participant eerst een essay ging lezen van een Leidse student en daarna de twee overgebleven vragenlijsten (van de afhankelijke variabele en de tweede situationele-BIS-vragenlijst) in te vullen. Wanneer de participant klaar was met het eerste gedeelte meldde deze zich bij de proefleider. Hier werd verteld dat het onderzoek maar uit één deel bestaat en werd het doel van het experiment uitgelegd. Tenslotte ontvingen de participanten het geld voor het participeren in het onderzoek.

Statistische analyses. Allereerst werden alle gemiddelden berekend. Vervolgens zijn er MANOVA's en Repeated Measures uitgevoerd om de afhankelijke variabele en situationele-BIS te meten. Alle analyses zijn uitgevoerd in IBM SPSS Statistics 23.

Resultaten

Afhankelijke variabelen. Een tweeweg variantie-analyse (ANOVA) leverde een significant effect van essay op, zoals te zien in Tabel 1. Participanten ervaarden de persoon uit het essay als negatiever in het negatieve essay (artikel), ze ervoeren negatievere emoties (negatief affect), waren het minder eens met hoe ze behandeld werden in het essay (oordeel), waren het minder eens met de argumenten van de auteur uit het essay (argumenten), wilden meer protesteren tegen de argumenten in het essay (protestintentie), gaven aan meer geremd

te zijn (geremdheid), en ervaren meer afstand tussen henzelf en de auteur (ervaren afstand), dan het positieve essay.

Tabel 1

Chronbach's alfa, vrijheidswaarden, F-waarden, eta-squared-waardes en significantieniveaus van de verschillende subschalen van de afhankelijke variabele vragenlijst, getest op de essay conditie.

Vragenlijst	α	<i>df</i>	<i>F</i>	<i>Eta-squared</i>	<i>p</i>
Artikel	.90	1, 100	222.65	.69	.00
Negatief affect	.89	1, 100	8.18	.08	.01
Oordeel	.81	1, 100	177.15	.64	.00
Argumenten	.89	1, 100	68.11	.41	.00
Protestintentie	.95	1, 100	103.77	.51	.00
Geremdheid	.86	1, 100	4.23	.04	.04
Ervaren Afstand	.78	1, 100	24.48	.20	.00

Er werd geen effect van afstand gevonden, zoals te zien in Tabel 2. Ook werd er geen interactie-effect gevonden tussen essay en afstand, zoals te zien in Tabel 3. Participanten voelden zich niet significant meer- of minder bekritiseerd binnen de vier verschillende condities.

Tabel 2

Chronbach's alfa, vrijheidswaarden, F-waarden, eta-squared-waardes en significantieniveaus van de verschillende subschalen van de afhankelijke variabele vragenlijst, getest op de afstand conditie.

Vragenlijst	α	<i>df</i>	<i>F</i>	<i>Eta-squared</i>	<i>p</i>
Artikel	.90	1, 100	2.42	.02	.12
Negatief affect	.89	1, 100	0.00	.00	.98
Oordeel	.81	1, 100	0.60	.01	.44
Protestintentie	.89	1, 100	0.36	.00	.55
Gedragsintentie	.95	1, 100	0.18	.00	.67
Geremdheid	.86	1, 100	0.01	.00	.95
Ervaren Afstand	.78	1, 100	0.05	.00	.83

Tabel 3

Chronbach's alfa, vrijheidswaarden, F-waarden, eta-squared-waardes en significantieniveaus van de verschillende subschalen van de afhankelijke variabele vragenlijst, getest op de interactie tussen de essay en afstand conditie.

Vragenlijst	α	df	F	$Eta-squared$	P
Artikel	.90	1, 98	1.35	.01	.25
Negatief affect	.89	1, 98	0.01	.00	.92
Oordeel	.81	1, 98	0.03	.00	.86
Protestintentie	.89	1, 98	0.11	.00	.75
Gedragstentie	.95	1, 98	1.28	.01	.26
Geremdheid	.86	1, 98	0.40	.00	.53
Ervaren Afstand	.78	1, 98	0.14	.00	.71

Situationele-BIS-uitkomsten (voormeting). Vlak voor het onderzoek en direct na het experiment werd de situationele-BIS-vragenlijst afgenomen. De situationele-BIS voorafgaand aan het onderzoek leverde na het uitvoeren van de variantie-analyse geen significant effect tussen de afstandscondities op situationele-BIS, $F(1, 99) = 0.22$, $p = .64$, $\eta_p^2 = .00$. De geremdheid van participanten aan het begin van het onderzoek verschilde niet wanneer de acteur-participant dan wel of niet aanwezig was. Er werd geen significant verschil tussen de twee essay condities op de situationele-BIS gevonden, $F(1, 99) = 0.00$, $p = .96$, $\eta_p^2 = .00$. De geremdheid van participanten aan het begin van het onderzoek verschilde niet tussen de negatieve of positieve essays. Tenslotte werd er geen interactie-effect gevonden tussen essay en afstand $F(1, 99) = 0.85$, $p = .36$, $\eta_p^2 = .00$. De geremdheid van participanten verschilde niet tussen de vier verschillende condities (dichtbij-positief, dichtbij-negatief, veraf-positief of veraf-negatief).

Echter, wanneer geslacht als moderator wordt meegenomen is er een effect te vinden tussen de afstand en geslacht op BIS, $F(1, 95) = 19.71$, $p < .001$, $\eta_p^2 = 0.17$. Mannen in de dichtbij conditie hebben een significant hogere situationele-BIS dan mannen in de veraf

conditie. Het omgekeerde effect wordt gevonden bij vrouwen, zij hebben in de dichtbij conditie een significant lagere situationele-BIS dan in de veraf conditie, zie Tabel 4.

Tabel 4

Verschillende gemiddelden en standaarddeviaties op de voormeting van Situationele-BIS van mannen en vrouwen tussen de twee afstandscondities.

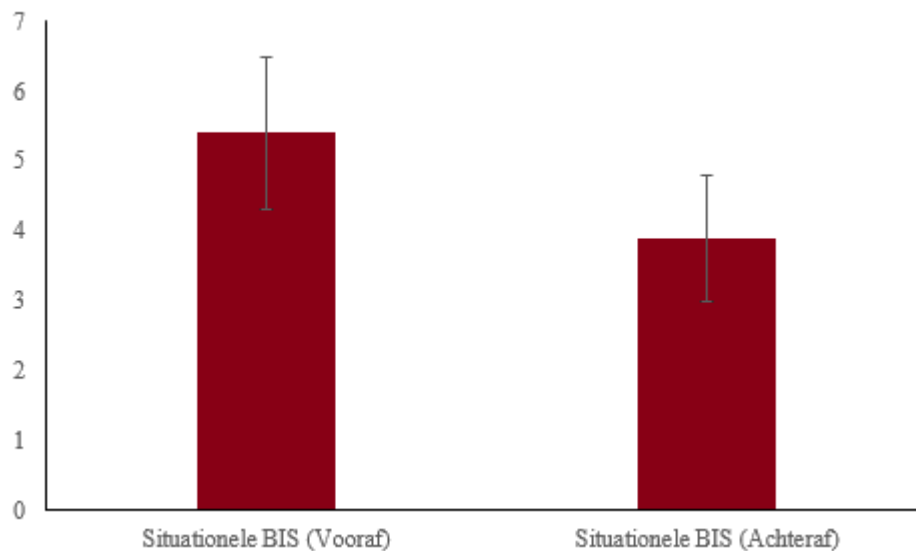
Geslacht	Dichtbij		Veraf	
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
Man	5.4	1.1	3.9	0.9
Vrouw	3.9	1.1	4.5	1.0

Situationele-BIS-uitkomsten (nameting). De Situationele-BIS aan het eind van het onderzoek leverde na het uitvoeren van de variantie-analyse geen significante verschillen tussen de afstandscondities op de situationele-BIS, $F(1, 99) = 0.00$, $p = .96$, $\eta_p^2 = .00$. De geremdheid van participanten aan het eind van het experiment verschilde niet wanneer de acteur-participant dan wel of niet aanwezig was. Ook werden er geen significant verschillen tussen de twee essay condities op de situationele-BIS gevonden, $F(1, 99) = 0.01$, $p = .91$, $\eta_p^2 = .00$. De geremdheid van participanten werd niet beïnvloed door het negatieve of positieve essay. Ook hier werd geen interactie-effect gevonden tussen essay en afstand, $F(1, 99) = 0.01$, $p = .91$, $\eta_p^2 = .00$. Er werd geen effect gevonden van het essay en de acteur op de geremdheid van de participanten, De scores van de participanten waren tussen de vier verschillende condities op de situationele-BIS gelijk.

Uit verder verkennend onderzoek tijdens de nameting van de situationele-BIS bleek geslacht geen rol te spelen. Na uitvoeren van de variantie-analyse werd er geen significant effect gevonden tussen afstand en geslacht, $F(1, 95) = 26.45$, $p = .12$, $\eta_p^2 = .96$.

Pre en Post Situationele-BIS-analyse. Met behulp van een repeated measures ANOVA zijn er analyses gedaan naar een verandering tussen de Situationele-BIS binnen

proefpersonen. Hier werd een significant effect gevonden tussen de twee metingen van de situationele-BIS, $F(1, 99) = 5.08, p = .026, \eta_p^2 = 0.49$. Participanten werden gedurende het onderzoek steeds minder geremd, zoals te zien in Figuur 1.

Figuur 1. Gemiddelde score situationele BIS vooraf en achteraf.

Discussie

Los van elkaar is er al veel onderzoek gedaan naar het verdedigen van het culturele wereldbeelden en afstand. Het doel van het huidige onderzoek is deze twee theorieën met elkaar te integreren. In het onderzoek is de rol van afstand op de reacties bij de verdediging van het culturele wereldbeeld onderzocht. Deze verschillen zijn gemeten aan de hand van fysieke afstand. Er werd onderzocht hoe mensen reageren wanneer hun culturele wereldbeeld bedreigd wordt als er iemand aanwezig is (kleine fysieke afstand, dichtbij conditie tegenover wanneer er niemand aanwezig is (grote fysieke afstand, veraf conditie). Daarnaast wordt de rol van het gedragsinhibitiesysteem hierbij betrokken.

Om grip op alle dreigingen van de wereld te houden gaan mensen zich aan zogeheten

culturele wereldbeelden hechten. Uit onderzoek van Van den Bos et al. (2005) blijkt dat mensen negatief reageren wanneer het culturele wereldbeeld bedreigd wordt. Op deze manier proberen zij hun culturele wereldbeelden staande te houden. De resultaten uit huidig onderzoek bevestigen deze resultaten. De essays gebruikt in het experiment bleken de verschillende condities goed te manipuleren. Deelnemers waarbij het culturele wereldbeeld bedreigd werd gaven negatievere reacties, dan deelnemers waarbij het culturele wereldbeeld ondersteund werd.

Park, Young en Eastwick (2015) vonden in hun onderzoek dat fysieke afstand invloed had op de manier hoe mensen karakteristieken en gedachten toeschrijven aan anderen. Wanneer iemand veraf stond werden er meer abstracte en gegeneraliseerde gedachten toegekend aan die persoon, in tegenstelling tot wanneer deze persoon dichtbij was. Het huidige onderzoek heeft onderzoek naar afstand geïntegreerd met onderzoek naar de verdediging van het cultureel wereldbeeld. Er werd daarbij verwacht dat afstand een rol zou spelen wanneer mensen bedreigd werden in hun wereldbeeld. Dit blijkt echter niet uit de resultaten van dit onderzoek. Mensen voelden zich niet meer of minder aangevallen in hun wereldbeeld wanneer de persoon die hun wereldbeelden aanviel in de ruimte aanwezig is of niet.

Tenslotte werd naar de werking van het gedragsinhibitie-systeem onderzocht, waar verschillende interessante resultaten uit kwamen. De verwachting was dat de participant minder geremd was wanneer er veel afstand was tussen de participant en de persoon die het negatieve essay geschreven had. Wanneer er weinig afstand was tussen de persoon en de schrijver van het essay zou er sprake zijn van een hogere geremdheid. Deze voorspelling is niet uitgekomen, maar wel werden er verschillen tussen geslacht gevonden met betrekking tot de Situationele-BIS in de voormeting. Uit de resultaten bleek dat mannen inderdaad meer geremd zijn in de dichtbij conditie tegenover de veraf conditie. Voor vrouwen werd een

omgekeerd effect gevonden, namelijk een grotere geremdheid in de veraf conditie in vergelijking met de dichtbij conditie.

Eenzelfde BIS-meting is gedaan aan het eind van het onderzoek, omdat verwacht werd dat het essay ook effect had op het gedragsinhibitie-systeem van mensen. Dit bleek echter niet uit de resultaten. Er werd geen verschil gevonden tussen de positieve en negatieve conditie bij de nameting van de vragenlijst. Het lezen van een negatief essay zorgde niet voor een hogere activatie van het BIS.

Omdat er twee verschillende BIS-metingen waren gedaan, was het mogelijk om te kijken naar verschillen tussen de twee metingen. Hier is een interessant effect gevonden. Aan het begin van het onderzoek scoorden deelnemers hoger op de BIS-vragenlijsten dan aan het eind van het onderzoek. In dit onderzoek werd aangetoond dat participanten meer geremd zijn aan het begin van het onderzoek dan aan het eind van het onderzoek. Deze bevinding wijst op een mogelijke rol die BIS speelt bij participanten wanneer zij meedoen aan experimentele onderzoeken in een laboratorium. Uit dit onderzoek blijkt dat participanten in het begin van het onderzoek een hoge mate van BIS-activatie te hebben. Dit komt waarschijnlijk omdat ze in een nieuwe situatie terecht komen en niet weten wat er van hen verwacht wordt. Het onderzoek van Fox et al. (2001) stelt dat mensen met een hoge BIS-activatie nieuwe, onbekende situaties proberen te vermijden. Hierdoor zouden metingen aan het begin van een experiment mogelijk kunnen verschillen ten opzichte van metingen die later tijdens een experiment uitgevoerd worden.

Beperkingen

Een aantal factoren hebben mogelijk bijgedragen aan het niet vinden van de gewenste resultaten in dit onderzoek. Ten eerste zou mogelijk de manipulatie niet sterk genoeg zijn. Parallel aan mijn onderzoek draaide eenzelfde studie van dezelfde begeleider (Kees van den Bos), waarbij nagenoeg dezelfde variabelen gemeten zijn. Deze studie heeft wel effecten

gevonden van afstand bij de verdediging van het culturele wereldbeeld. In deze studie was het grootste verschil de manipulatie die uitgevoerd werd. In deze studie werden Nederlanders bekritiseerd in hun culturele wereldbeeld door een Duitse. Bij deze manipulatie werd de hypothese wel gevonden en bleek afstand inderdaad een rol te spelen. In het huidige onderzoek, waar Utrechtse studenten bekritiseerd werden door een Leidse student, ervaren deelnemers evenveel afstand tussen de verschillende afstandscondities. Mogelijk zou een sterkere manipulatie wel voor effecten zorgen.

Daarnaast bleek geslacht een effect te hebben op BIS van deelnemers. Het zou mogelijk kunnen zijn dat het geslacht van de acteur-participant invloed had op de participant. De studie die parallel draaide aan deze studie had een vrouwelijke onderzoeksleider en een vrouwelijke acteur-participant. In een onderzoek waar onder meer afstand tussen twee verschillende groepen wordt onderzocht zou geslacht mogelijk invloed kunnen hebben op de resultaten. Er werd in huidig onderzoek gebruik gemaakt van een mannelijke onderzoeksleider en een mannelijke acteur-participant. Doordat mensen van verschillend geslacht anders met elkaar interacteren (Boundless, 2016) dan van hetzelfde geslacht zou de manipulatie hier mogelijk door beïnvloed kunnen zijn.

Een derde mogelijkheid voor het niet kunnen vinden van de gewenste resultaten zou kunnen komen door het 'type' deelnemers die geworven zijn. Volgens Henrich, Heine en Norenzayan (2010) wordt wetenschappelijk onderzoek vaak gedaan onder dezelfde soort gemeenschappen: westerse, opgeleide, geïndustrialiseerde, rijke en democratische deelnemers. Tijdens het uitvoeren van dit onderzoek is er gebruik gemaakt van een laboratorium op de Universiteit Utrecht. Het merendeel van de onderzoek deelnemers in dit laboratorium zijn vaak vrouwelijke psychologie studenten rond de 20. Er wordt onderzoek uitgevoerd op een hele specifieke groep, resultaten die gevonden zijn voor een meer gevarieerde groep zouden daarom niet hoeven gelden voor deze groep deelnemers.

Daarnaast moet er tijdens de bachelor studie van psychologie een aantal keer geparticipeerd worden aan onderzoek, op deze manier is er vaak een selecte groep deelnemers die weet van het bestaan van het onderzoekslaboratorium. Een eigen observatie is dat een aanzienlijk aantal deelnemers vaker meedoet aan onderzoeken op de Universiteit, zij nemen het hele jaar door deel aan de verschillende onderzoeken. Hierdoor zou het mogelijk zijn dat effecten minder snel of niet gevonden worden, omdat participanten verwachten gemanipuleerd te worden. Een mogelijke verklaring zou kunnen zijn dat deze deelnemers resistent worden voor manipulaties binnen een onderzoek.

Aanbevelingen

Ondanks dat uit de huidige studie blijkt dat afstand geen invloed had op de verdediging van het culturele wereldbeeld, heeft de studie met hetzelfde onderwerp, die parallel aan het huidige onderzoek liep wel resultaten gevonden. Dit zou kunnen duiden op een manipulatie die in dit onderzoek niet sterk genoeg was. Vervolgonderzoek zou daarom nuttig zijn bij het vaststellen of resultaten wel te vinden zijn met een sterkere manipulatie, zoals een Duitse die het culturele wereldbeeld van een Nederlander bedreigd.

Daarnaast is er in dit onderzoek wel een ander interessant effect gevonden welke belangrijk zou kunnen zijn bij het doen van wetenschappelijk onderzoek. Participanten, wanneer zij aankomen in een laboratorium-ruimte, ervaren in dit onderzoek een hoge mate van inhibitie. Mensen zijn bij het begin van een onderzoek meer geremd dan aan het eind van het onderzoek. Naarmate er meer tijd verstrijkt tijdens het onderzoek worden mensen steeds minder geremd. Wellicht komt dit doordat participanten in een nieuwe, onbekende situatie terecht komen en zij niet weten wat er van hen verwacht wordt, waardoor ze meer geremd zijn. Een verklaring zou kunnen zijn dat mensen moeten wennen aan de omgeving. Interessant voor toekomstig onderzoek is of deze resultaten te repliceren zijn, en als dat het geval is, hoe

sterk deze effecten zijn en of ze ook effect hebben op metingen van andere variabelen binnen het onderzoek.

Conclusie

In het huidige onderzoek waar de rol van afstand werd onderzocht bij het verdedigen van het culturele wereldbeeld, door onderzoek naar de verdediging van het culturele wereldbeeld te combineren met onderzoek naar afstand, blijkt dat meer fysieke afstand niet zorgt voor negatievere reacties wanneer het culturele wereldbeeld bedreigd wordt. Wanneer iemand dichtbij (weinig fysieke afstand) werd bedreigd in zijn wereldbeeld, zorgde dit niet voor negatievere reacties, in tegenstelling tot iemand die veraf (veel fysieke afstand) was.

Het gedragsinhibitiesysteem blijkt wel een rol te spelen bij fysieke afstand in het begin van het onderzoek. Uit dit onderzoek blijkt dat, voor mannen, wanneer iemand dichtbij is er sprake is van meer geremdheid. Wanneer de fysieke afstand tussen mensen groter is, zijn zij minder geremd. Voor vrouwen blijkt dit proces andersom te verlopen. Wanneer iemand dichtbij is ervaren vrouwen juist minder geremdheid. Wanneer iemand veraf staat ervaren vrouwen juist meer geremdheid.

Tenslotte blijkt uit exploratief onderzoek tussen de verschillende BIS-metingen dat mensen aan het begin van een onderzoek geremder zijn dan aan het eind van een onderzoek. Mensen inhiberen steeds minder gedurende het onderzoek en zijn dus minder geremd. Deze bevinding geeft inzicht in hoe mensen een onderzoek ingaan en zou daarom interessant kunnen zijn bij het doen van wetenschappelijk onderzoek.

Referentielijst

- Allport, G.W. (1954). *The nature of prejudice*. Cambridge, MA: Perseus Books
- Braem, S., Duthoo, W. & Notebaert, W. (2013). Punishment sensitivity predicts the impact of punishment on cognitive control. *PloS one*, 8(9), e74106.
- Boundless (2016). *Boundless Sociology*. Retrieved from <https://www.boundless.com/sociology/textbooks/boundless-sociology-textbook/gender-stratification-and-inequality-11/gender-and-socialization-86/gender-differences-in-social-interaction-502-10212/>
- Carver, C.S. & White, T.L. (1994). Behavioral inhibition, behavioral activation, and affective responses to impending reward and punishment: the BIS/BAS scales. *Journal of personality and social psychology*, 67(2), 319.
- Crisp, R.J., & Turner, R.N. (2009). Can imagined interactions produce positive perceptions?: Reducing prejudice through simulated social contact. *American Psychologist*, 64(4), 231.
- De Graaf, B. (2011, 3 september). 9/11 en de doorgeschoten veiligheid. *Trouw*. Verkregen van <http://www.trouw.nl>
- Eastwick, P.W., Finkel, E.J. & Eagly, A.H. (2011). When and why do ideal partner preferences affect the process of initiating and maintaining romantic relationships?. *Journal of personality and social psychology*, 101(5), 1012.
- Festinger, L. (1957). *A Theory of Cognitive Dissonance*. Stanford, CA: Stanford University Press.
- Forsyth, D.R. (2009). *Group dynamics*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole.
- Fox, N.A., Henderson, H.A., Marshall, P.J., Nichols, K.E. & Ghera, M.M. (2005). Behavioral inhibition: linking biology and behavior within a developmental

- framework. *Annu. Rev. Psychol.*, 56, 235-262.
- Gable, L.S., Reis, T.J. & Elliot, J.A. (2000). Behavioral activation and inhibition in everyday life. *Journal of Personality and Social Psychology*, 78, 1135–1149.
- Gray, J.A. (1970). The psychophysiological basis of introversion-extraversion. *Behaviour research and therapy*, 8(3), 249-266.
- Gray, J.A. (1981). A critique of Eysenck's theory of personality, In H.J. Eysenck (Ed.) *A model for personality* (pp 246–276).
- Greenberg, J., Solomon, S., & Pyszczynski, T. (1997). Terror management theory of self-esteem and cultural worldviews: Empirical assessments and conceptual refinements. *Advances in experimental social psychology*, 29, 61-139.
- Hamburger, Y. (1994). The contact hypothesis reconsidered: Effects of the atypical outgroup member on the outgroup stereotype. *Basic and Applied Social Psychology*, 15(3), 339-358.
- Hitlin, S. (2003). Values as the core of personal identity: Drawing links between two theories of self. *Social psychology quarterly*, 118-137.
- Johnson, S.L., Turner, R.J. & Iwata, N. (2003). BIS/BAS levels and psychiatric disorder: An epidemiological study. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 25(1), 25-36.
- McCrea, S.M., Wieber, F. & Myers, A.L. (2012). Construal level mind-sets moderate self- and social stereotyping. *Journal of personality and social psychology*, 102(1), 51.
- McGregor, H.A., Lieberman, J.D., Greenberg, J., Solomon, S., Arndt, J., Simon, L. & Pyszczynski, T. (1998). Terror management and aggression: evidence that mortality salience motivates aggression against worldview-threatening others. *Journal of personality and social psychology*, 74(3), 590.
- Nussbaum, S., Trope, Y., & Liberman, N. (2003). Creeping dispositionism: the temporal

- dynamics of behavior prediction. *Journal of personality and social psychology*, 84(3), 485.
- Park, L. E., Young, A. F., & Eastwick, P. W. (2015). (Psychological) distance makes the heart grow fonder: Effects of psychological distance and relative intelligence on men's attraction to women. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 41, 1549-1473.
- Poortvliet, P.M. (2003). *Normen en waarden: Een onderzoek naar de reacties op gevoelens van onzekerheid en doodsgedachten bij bedreiging van het culturele wereldbeeld* [master scriptie]. Ongepubliceerd manuscript, Universiteit Utrecht, Faculteit Sociale Wetenschappen.
- Pyszczynski, T., Greenberg, J., Koole, S., & Solomon, S. (2010). *Experimental existential psychology: Coping with the facts of life*. In S. Fiske & D. Gilbert (Eds.), *Handbook of Social Psychology* (8th Ed.). New York: Wiley, 1, 724-757.
- Rim, S., Uleman, J.S. & Trope, Y. (2009). Spontaneous trait inference and construal level theory: Psychological distance increases nonconscious trait thinking. *Journal of Experimental Social Psychology*, 45(5), 1088-1097.
- Trope, Y., & Liberman, N. (2010). Construal-level theory of psychological distance. *Psychological review*, 117(2), 440.
- Van den Bos, K. (2001). Uncertainty management: the influence of uncertainty salience on reactions to perceived procedural fairness. *Journal of personality and social psychology*, 80(6), 931.
- Van den Bos, K., Poortvliet, P.M., Maas, M., Miedema, J. & Van den Ham, E.J. (2005). An enquiry concerning the principles of cultural norms and values: The impact of uncertainty and mortality salience on reactions to violations and bolstering of cultural worldviews. *Journal of Experimental Social Psychology*, 41(2), 91-113.
- Van den Bos, K., Müller, P.A. & Van Bussel, A.A. (2009). Helping to overcome

intervention inertia in bystander's dilemmas: Behavioral disinhibition can improve the greater good. *Journal of Experimental Social Psychology*, 45(4), 873-878.

Whitley, B.E. & Kite, M.E. (2010). *The Psychology of Prejudice and Discrimination*.

Belmont, CA: Wadsworth.

Wright, S.C., Aron, A., McLaughlin-Volpe, T. & Ropp, S.A. (1997). The extended contact effect: Knowledge of cross-group friendships and prejudice. *Journal of Personality and Social psychology*, 73(1), 73.

Bijlage 1. BIS-vragenlijst (voor- en nameting)

BIS-questionnaire

Hier volgen 7 stellingen over hoe jij je op dit moment voelt. Geef bij elke stelling in de tabel aan in welke mate deze op jou van toepassing is. Je kunt dit doen door het corresponderende bolletje in te kleuren.

	Helemaal mee eens						
	Helemaal mee oneens		Neutraal			Helemaal mee eens	
Ik voel nu zelden angst of zenuwen, zelfs als me iets vervelends staat te wachten.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Op dit moment raken kritiek of uitbranders mij behoorlijk.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Momenteel voel ik me bezorgd of overstuur als ik denk of weet dat iemand boos op mij is.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Als ik nu denk dat er iets vervelends staat te gebeuren raak ik enigszins gestrest.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Op dit moment voel ik me bezorgd als ik denk dat ik slecht heb gepresteerd.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Momenteel ervaar ik weinig angsten vergeleken met mijn vrienden.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik pieker vandaag de dag wel eens over het maken van fouten	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Bijlage 2. Vragenlijst Afhankelijke Variabele

Vragenlijst beoordeling essay

Je hebt zojuist een ervaring van een Leidse student gelezen over de Universiteit van Utrecht. De volgende vragen gaan over jouw beoordeling over deze persoon en van het geschreven 'essay'. Vul de volgende vragen in door het bolletje in te kleuren dat het meest op jou van toepassing is. Er zijn geen goede of foute antwoorden.

In hoeverre vind je de persoon uit het artikel een...	Helemaal niet		Neutraal			Helemaal wel	
...aardig iemand?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...vriendelijk iemand?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...plezierig iemand?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...verstandig iemand?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...kinderachtig iemand?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

In hoeverre ben je op dit moment...	Helemaal niet		Neutraal			Helemaal wel	
...verdrietig?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...teleurgesteld?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...boos?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...kwaad?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...woedend?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...in een vijandige stemming?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...beledigd?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	Helemaal niet		Neutraal			Helemaal wel	
Hoe tevreden ben je over de manier waarop je als Utrechtse student wordt behandeld in het essay?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hoe gelukkig ben je over de manier waarop je werd behandeld?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hoe blij ben je over de manier waarop je werd behandeld?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hoe verdrietig ben je over de manier waarop je werd behandeld?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hoe teleurgesteld ben je over de manier waarop je werd behandeld?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hoe boos ben je over de manier waarop je werd behandeld?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hoe kwaad ben je over de manier waarop je werd behandeld?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hoe woedend ben je over de manier waarop je werd behandeld?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hoe vijandig ben je gestemd over de manier waarop je werd behandeld?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	Helemaal niet		Neutraal			Helemaal wel
In hoeverre ben je het eens met het globale idee van de persoon?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
In hoeverre ben je het eens met de inhoudelijke argumenten van de persoon?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
In hoeverre vind je de mening uit het essay terecht?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

In hoeverre zou je...	Helemaal niet		Neutraal			Helemaal wel
...tegen de persoon zijn gedachtegang willen protesten?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...kritiek willen uiten op de persoon zijn gedachtegang?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...willen protesteren tegen het artikel?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...kritiek willen uiten op het artikel?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...willen protesteren tegen de gedachtegang in het artikel?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...kritiek willen uiten op de gedachtegang in het artikel?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...de inhoud van het artikel kritisch bespreken met je medestudenten?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...tegen de persoon willen zeggen dat je het er niet mee eens bent?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

In hoeverre...	Helemaal niet		Neutraal			Helemaal wel
...voel je je nu geremd?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...voel je je nu weerhouden om je echte mening te geven?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	Helemaal niet		Neutraal			Helemaal wel
Hoeveel afstand ervaar je tussen jou en de andere persoon?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik herken iets van mijzelf in de andere persoon	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik denk dat er overeenkomsten zijn tussen mij en de ander	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Demografische gegevens:

Leeftijd:

Geslacht:

Huidige woonplaats:

Studierichting:

Studiejaar:

Studieplaats:

Heb je eerder aan een andere universiteit dan de Universiteit Utrecht ingeschreven gestaan?

Ja/Nee (doorhalen wat niet van toepassing is)

Heb je weleens een (keuze)vak aan een andere universiteit dan de Universiteit Utrecht gevolgd?

Ja/Nee (doorhalen wat niet van toepassing is)

Ken je iemand die aan Universiteit Leiden studeert?

Ja/Nee (doorhalen wat niet van toepassing is)

Bijlage 3. Flyers en Poster

Ervaringen over UU-onderzoek

Universiteit Utrecht

Doe jij mee?!

Wij hebben participanten nodig voor ons onderzoek!

VERDIEN €4

In iets minder dan 30 minuutjes!

Mail voor een afspraak naar:

Ervaring.OZ@gmail.com

14-03 t/m 01-04

Langeveld 0 Ervaring Onderzoek Ervaring.OZ@gmail.com
Langeveld 0 Ervaring Onderzoek Ervaring.OZ@gmail.com
Langeveld 0 Ervaring Onderzoek Ervaring.OZ@gmail.com
Langeveld 0 Ervaring Onderzoek Ervaring.OZ@gmail.com
Langeveld 0 Ervaring Onderzoek Ervaring.OZ@gmail.com
Langeveld 0 Ervaring Onderzoek Ervaring.OZ@gmail.com
Langeveld 0 Ervaring Onderzoek Ervaring.OZ@gmail.com
Langeveld 0 Ervaring Onderzoek Ervaring.OZ@gmail.com
Langeveld 0 Ervaring Onderzoek Ervaring.OZ@gmail.com
Langeveld 0 Ervaring Onderzoek Ervaring.OZ@gmail.com

Ervaringen over UU-onderzoek

Universiteit Utrecht

Doe jij mee?!

Wij hebben participanten nodig voor ons onderzoek!

VERDIEN €4

In ongeveer 30 minuutjes!

Mail voor een afspraak naar:

Ervaring.OZ@gmail.com

14-03 t/m 01-04

Bijlage 4. Informed Consent

INFORMED CONSENT

Voordat je kan deelnemen aan wetenschappelijk onderzoek is het vereist dat je een schriftelijke verklaring geeft volledig te zijn ingelicht over de studie en bereid bent om mee te werken. Dit wordt "Informed Consent", ofwel geïnformeerde toestemming, genoemd. In dit document wordt er uitgelegd wat de opzet van studie is, en wat jouw medewerking precies inhoudt.

Het onderzoek

Voor dit onderzoek zijn wij geïnteresseerd in de ervaringen van studenten over Universiteit Utrecht. We zullen je een aantal dingen laten lezen en je vragen om een aantal vragen te beantwoorden. Hierna zal nog een kort taakje plaats vinden. Hierdoor hopen we meer te leren over de ervaringen van studenten over Universiteit Utrecht.

Verwachtingen van jou

Van jou verwachten we dat je eerlijk te werk gaat tijdens dit onderzoek. Dus, volg de instructies zo goed mogelijk op, en geef eerlijk en zo goed mogelijk antwoord op de vragen die wij aan jou voorleggen. Dit is belangrijk voor het onderzoek.

Vertrouwelijkheid gegevens

Wij werken volgens de ethiek-code van het NIP (Nederlands Instituut voor Psychologen). De gegevens die je tijdens dit onderzoek schriftelijk of elektronisch doorgeeft zullen worden verwerkt en gebruikt voor onderzoeksdoeleinden. De verkregen gegevens worden altijd anoniem verwerkt, en de resultaten worden slechts op groepsniveau gerapporteerd.

Deelname aan onderzoek

Deelname aan dit onderzoek is geheel vrijwillig. Als je niet wilt deelnemen, dan hoef je daarvoor geen reden te geven. Ook als je nu toestemming geeft, kun je die te allen tijde zonder opgave van redenen weer intrekken. Als u vragen heeft over het onderzoek kunt u die altijd stellen aan de proefleider.

Indien je klachten of vragen hebt, kun je altijd terecht bij de proefleider van het onderzoek, Yaron van Keulen, Emailadres: Y.vanKeulen@students.uu.nl.

Administratieve gang van zaken

Indien je nu nog vragen hebt, dan kan je deze nu stellen aan de proefleider. Indien je bereid bent om jouw medewerking aan dit onderzoek te verlenen, teken dan hieronder dit "Informed consent".

Voor de deelnemer: Ik verklaar de werkwijze te begrijpen en stem in met deelname aan dit onderzoek.

Naam deelnemer:

Paraaf deelnemer

Voor de proefleider: Ik verklaar hierbij dat ik deze proefpersoon volledig heb geïnformeerd over het genoemde onderzoek.

Naam proefleider:

Paraaf proefleider: